

๑.๙ วัตถุประสงค์ของการเดินทางไป*

- ประชุม   สัมมนา   ผูกอบรม (ออนไลน์)   ปฏิบัติการวิจัย
 ดูงาน   ปฏิบัติงานในองค์การระหว่างประเทศ

๑.๑๐ แหล่งให้ทุน

ชื่อองค์กร/หน่วยงาน ผู้ให้ทุน องค์กรเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization : APO)

ประเภทของแหล่งทุน *

- ทุนของหน่วยงานต้นสังกัด   ทุนของหน่วยงานอื่นๆ
 ทุนของหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานอื่นๆ   ทุนส่วนตัว

๑.๑๑ ประเทศที่ไป (ตอบได้มากกว่า ๑ ประเทศ)*

- ๑) ประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ (การประชุมถ่ายทอดสัญญาณดิจิทัลผ่านโปรแกรมซูม)
๒) ..... ๓) ..... ๔) .....

๑.๑๒ งบประมาณ - วันเดินทาง*

งบประมาณ ..... บาท ไม่เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมโครงการ
จากวันที่ ๕/ธันวาคม/๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๗/ธันวาคม/๒๕๖๖

๑.๑๓ ภายใต้โครงการ/หน่วยงาน

ชื่อโครงการ : 23-CL-03-GE-WSP-A: Workshop on Food Supply Chains in the Informal Sector
ของหน่วยงาน องค์กรเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization : APO)

๑.๑๔ คุณวุฒิ/วุฒิปัตรที่ได้รับ .....
.....

ส่วนที่ ๒ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร เพื่อประโยชน์ในการสืบค้น (ภาษาไทย/อังกฤษ)

๒.๑ บทคัดย่อหรือสรุปย่อของหลักสูตร*

ระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ เริ่มต้นจากที่มนุษย์มีการพัฒนาเปลี่ยนจากการล่าสัตว์หาของป่า มาเป็นการทำการเกษตร เลี้ยงสัตว์ และผลิตอาหาร เมื่อมีผลผลิตเหลือจากการบริโภคในครัวเรือนก็นำไปสู่การแลกเปลี่ยนหรือขายให้กับเพื่อนบ้านและชุมชน ผลผลิตจากฟาร์มที่ถูกนำไปขายในตลาดสด มีการใช้น้ำแข็งเป็นตัวรักษาความเย็นให้ผลผลิตอยู่ได้นาน ส่งผลทำให้มีพื้นที่เปียกและมีน้ำขัง กับอีกส่วนของตลาดที่เป็นพื้นที่แห้ง จะทำการค้าขายสินค้าประเภท ผักสด กระจ่าง หัวย่อม มันฝรั่ง และผลิตภัณฑ์ที่เป็นของแห้งอื่น ๆ ดังนั้น ระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ เป็นส่วนหนึ่งของระบบอุตสาหกรรมอาหาร และเป็นส่วนหนึ่งอย่างไม่เป็นทางการของความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทาน

ในช่วงการระบาดใหญ่ของโควิด ๑๙ ทำให้เกิดข้อจำกัดของผู้คนและผลิตภัณฑ์ในระบบห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะในระบบห่วงโซ่อุปทานอย่างไม่เป็นทางการ โดยส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมอาหาร และช่องทางขนส่งสินค้าต่าง ๆ เช่น การหยุดชะงักของระบบการกระจายสินค้า และปัญหาที่เกิดกับระบบห่วงโซ่ของอาหารที่เน่าเสียง่าย โดยผลผลิตนอกเขตเมืองไม่สามารถเข้าถึงผู้บริโภคในเขตเมืองได้ รัฐบาลจึงมีความจำเป็นเร่งด่วนในการแก้ไขนโยบายและเข้าแทรกแซง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ข้างต้นขึ้น และเพิ่มระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการเข้าเป็นส่วนหนึ่งของกลยุทธ์ด้านการฟื้นตัว และความยั่งยืน ได้เกิดโครงสร้างเครือข่ายอย่างไม่เป็นทางการในระบบอุปทานอาหารและการขายปลีก การขนส่งต้นทุ่นต่ำ การกระจายสินค้า การแปรรูป และการผลิตทางการเกษตร ก่อให้เกิดแหล่งอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ

ประชากรจำนวนมากในเอเชียมีแหล่งอาหารจากผู้เพาะปลูกรายย่อย ซึ่งขายในราคาที่ไม่แพง เหมาะสมกับ รายได้ในชนบท ซึ่งผู้เพาะปลูกรายย่อยรวมถึงผู้ปลูกพืชผัก ผลไม้ ข้าว และอาหารแปรรูปในท้องถิ่นสำหรับคน ในเมืองที่มีรายได้น้อยและคนในชนบท ดังนั้น การเพิ่ม/รักษาปริมาณผลผลิต การเพิ่มขีดความสามารถ พร้อมทั้ง การจัดการผลผลิตในขณะที่เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศ ร่วมกับการปรับปรุงด้านโลจิสติกส์/ การขนส่ง โครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมผลผลิตและความยั่งยืนเป็นสิ่งสำคัญต่อผู้ผลิตในท้องถิ่นและเกษตรกร โดยเฉพาะคนพื้นเมืองและคนชนบทในเอเชีย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องการองค์ความรู้จากภาครัฐ ความร่วมมือของทุกฝ่าย เพื่อสร้างความสามารถในการปรับตัว ความสามารถในการซื้อ และความเท่าเทียมกันของคน ในสังคมในการเข้าถึงอุปทานอาหาร โดยการลงทุนในการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน เช่น ขยายขนาดของตลาด ปรับปรุงถนน จัดหาน้ำและไฟฟ้า ถึงแม้จะเป็นรถขายปลีกเคลื่อนที่ ซึ่งการขายปลีกโดยผู้ขายข้างทาง รวมถึงการบริการ เติลเลอร์รี่ผ่านแอปพลิเคชันและโซเชี่ยลมีเดียได้ถูกกระตุ้นให้เกิดการขายในลักษณะดังกล่าวมากขึ้น

สุดท้าย การเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดดของห่วงโซ่อาหารที่ไม่เป็นทางการเกิดจากการระบาดใหญ่ ของโควิด ๑๙ ทั่วโลกที่ทำให้เกิดการเริ่มใช้นวัตกรรมที่สามารถส่งต่ออาหารและโภชนาการที่เป็นประโยชน์ไปสู่ กลุ่มที่ถูกกละเลยในสังคมในช่วงเวลาที่ผ่านมา ดังนั้นควรให้ความสำคัญกับความปลอดภัยด้านอาหารและคุณภาพ ควรถูกกำหนดเป็นกลยุทธ์สำคัญในระบบการดูแลสุขภาพแห่งชาติ (National Health Care) โดยต้องอาศัย การสร้างแรงจูงใจ การอบรม การศึกษา การใช้สื่อ และการใช้เทคโนโลยี

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษา ฝึกรอบม ดูงาน ประชุม/สัมมนา ปฏิบัติการวิจัย และการไปปฏิบัติงาน ในองค์การระหว่างประเทศ

๓.๑ วัตถุประสงค์

๓.๑.๑ เพื่อศึกษาสถานการณ์ของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ (informal food supply chains) หลังการเกิดการระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ และอุปนิสัยต่างๆ

๓.๑.๒ นำเสนอวิธีการและเทคโนโลยีที่ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร รวมถึงกระบวนการผลิต

๓.๑.๓ นำเสนอวิธีการในการเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการให้กับอาหาร การจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพ และการสร้างความสามารถด้านการฟื้นตัวและความยั่งยืนของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร

๓.๑.๔ แลกเปลี่ยนตัวอย่างที่ดี (good practices) และรูปแบบของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร ระหว่างสมาชิกของแต่ละประเทศ

๓.๒ เนื้อหาที่เป็นสาระสำคัญในเชิงวิชาการ ที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่น้อยกว่า ๑ หน้ากระดาษ A๔ (หากมีรายงานฯ แยกต่างหากโปรดแนบไฟล์ PDF ขนาดไม่เกิน ๕ MB ส่งด้วย)

การเข้าร่วมโครงการ : 23-CL-03-GE-WSP-A: Workshop on Food Supply Chains in the Informal Sector ขององค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย (Asian Productivity Organization : APO) เจ้าภาพผู้จัดโดยประเทศ สาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ ในระหว่างวันที่ ๕ – ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผ่านระบบออนไลน์ โดยมีผู้เข้าร่วม เป็นประเทศสมาชิกทั้งหมด จำนวน ๔๐ ราย ประกอบด้วย ประเทศสาธารณรัฐประชาชนบังคลาเทศ ราชอาณาจักร กัมพูชา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ อินเดี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐอิสลามแห่งอิหร่าน มองโกเลีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐจีน สาธารณรัฐสังคมนิยมประชาธิปไตยศรีลังกา ราชอาณาจักรไทย ตุรกี และประเทศสาธารณรัฐ สังคมนิยมเวียดนาม

๓.๒.๑ วันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ร่วมรับฟังการบรรยาย และการแบ่งกลุ่มย่อยอภิปราย ผ่านการนำเสนอข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) แนะนำหลักสูตรการฝึกอบรมโดย Mr. Toshinori Mitsunaga, Program officer, Multicountry Division, The Asian Productivity Organization (APO) วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมฯ ดังนี้

๑.๑) เพื่อศึกษาสถานการณ์ของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ (informal food supply chains) หลังการเกิดการระบาดของไวรัสโควิด ๑๙ และอุปสรรคต่างๆ

๑.๒) นำเสนอวิธีการและเทคโนโลยีที่ใช้ในการปรับปรุงคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร รวมถึงกระบวนการผลิต

๑.๓) นำเสนอวิธีการในการเพิ่มคุณค่าทางโภชนาการให้กับอาหาร การจัดการความเสี่ยงด้านสุขภาพ และการสร้างความสามารถด้านการฟื้นตัวและความยั่งยืนของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร

๑.๔) แลกเปลี่ยนตัวอย่างที่ดี (good practices) และรูปแบบของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร ระหว่างสมาชิกของแต่ละประเทศ

๒) นำเสนอภาพรวมของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ (informal food supply chains) ของภูมิภาคเอเชีย โดย Dr. Rodney Wee ประเด็นและความท้าทาย ดังนี้

๒.๑) ความไม่สม่ำเสมอของจำนวนประชากรในแต่ละพื้นที่ เช่น จำนวนการเกิดใหม่ของประชากรที่น้อยลงทำให้จำนวนแรงงานในพื้นที่ชนบทไม่เพียงพอ

๒.๒) ผู้ผลิตอาหาร (food producers) ส่วนใหญ่เป็นผู้ผลิตรายย่อย มีพื้นที่ทำการเกษตรหรือพื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำขนาดกลางหรือขนาดเล็ก

๒.๓) ขาดเงินทุนและการเข้าถึงเทคโนโลยี การพัฒนาทักษะ และข้อมูล

๒.๔) ข้อจำกัดในการเข้าถึงโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ

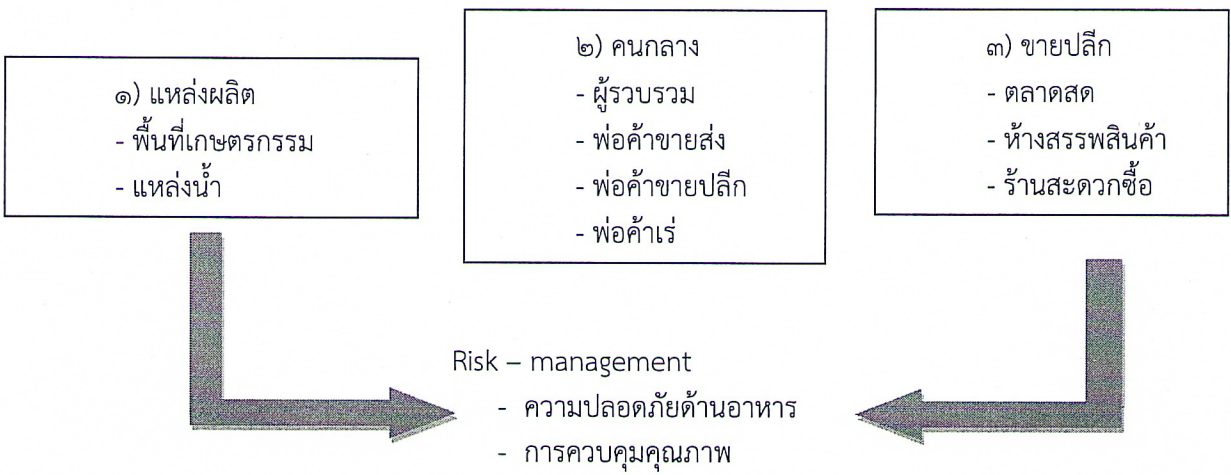
๒.๕) รูปแบบการค้าขายแบบดั้งเดิมที่มีอัตราการสูญเสียของอาหารมาก (high damage/loss rate)

๒.๖) ผลกระทบจากสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลงไป

๒.๗) พื้นที่ผลิตอาหารห่างไกลเมือง เส้นทางคมนาคมไม่สะดวก

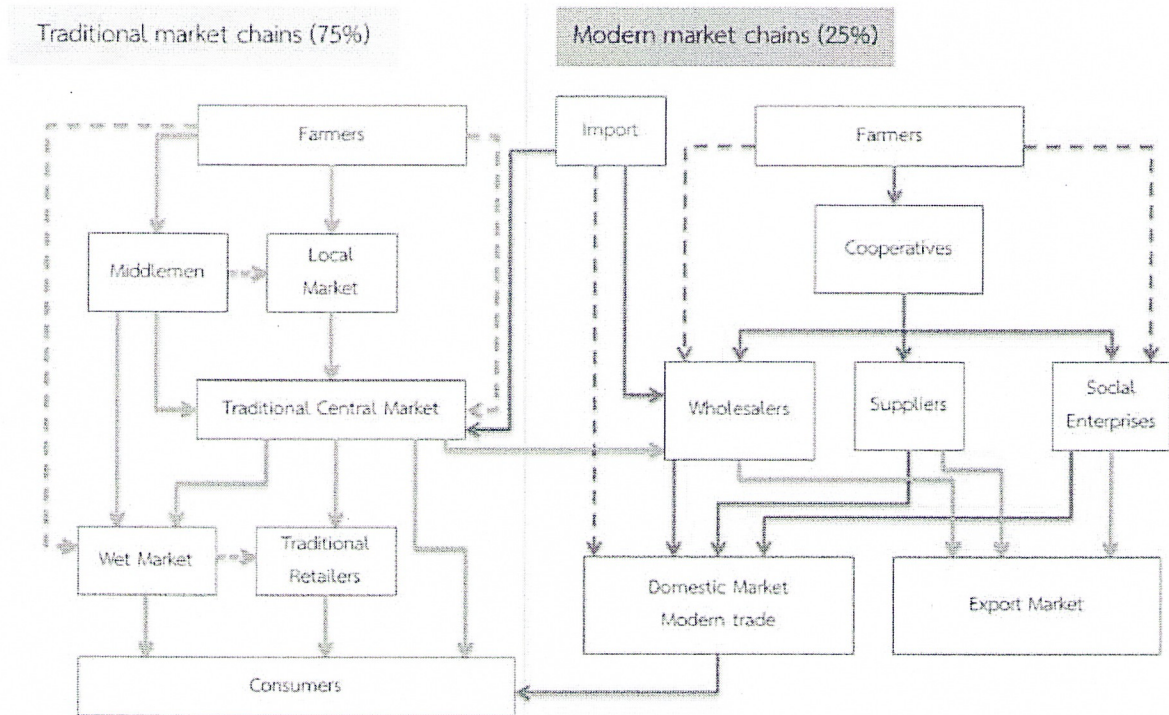
๒.๘) การแข่งขันกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เช่น น้ำประปา

๓) องค์ประกอบหลักของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ (informal food supply chains)

๓.๒.๒ วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ได้ร่วมรับฟังการบรรยาย และการแบ่งกลุ่มย่อยอภิปราย ผ่านการนำเสนอข้อมูลเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยในวันนี้ได้นำเสนอ Country report ของประเทศไทยให้กับสมาชิกกลุ่มย่อย มีรายละเอียด ดังนี้

๑) สถานการณ์ภาพรวมของระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ (informal food supply chains) ของประเทศไทย (กรณีศึกษาพีชผัก)

Source: Poapongsakorn et al. (2017).

ระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารของประเทศไทยในกรณีพีชผัก ได้แบ่งออกเป็น ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบโครงสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายแบบดั้งเดิม และแบบสมัยใหม่ โดยร้อยละ ๗๕ ของผลผลิตจากเกษตรกร จะจัดจำหน่ายในรูปแบบดั้งเดิม คือ การขายผลผลิตให้กับตลาดในชุมชน พ่อค้าคนกลาง หรือตลาดกลางขายสินค้า ในขณะที่อีกร้อยละ ๒๕ ขายผลผลิตให้กับผู้รับซื้อในลักษณะขายส่ง กลุ่มสหกรณ์ หรือกิจการเพื่อสังคม (Social Enterprises) ในระบบตลาดแบบดั้งเดิม (Traditional market chains) โดยเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ผลิตพีชผัก มีพื้นที่เพาะปลูกน้อยกว่า ๕ ไร่ หรือประมาณ ๐.๘ เฮกตาร์ โดยผลิตพีชผักแต่ละครั้งชนิดเดียว (monocrop) หรือหลายชนิดขึ้นอยู่กับฤดูกาล และมักถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลาง สำหรับเกษตรกรที่ขายพีชผักในระบบการจัดจำหน่ายแบบสมัยใหม่ (Modern market chains) จะเป็นพีชผักที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน สามารถขายบนซูเปอร์มาร์เกต หรือส่งออกได้ โดยมีผู้ประกอบการเกษตร เป็นผู้สร้างเครือข่ายเกษตรกรรายย่อยและรวบรวมพีชผัก รวมถึงการแปรรูป ทำการตลาด และจัดจำหน่ายเบื้องต้น โดยมีการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต พีชผักที่ได้มาตรฐาน การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยให้กับเกษตรกรเครือข่าย และมีการทำพันธะสัญญาซื้อขายล่วงหน้ากัน ระหว่างผู้ประกอบการเกษตรกับเกษตรกร

๒) ความท้าทายในการปรับปรุงด้านความปลอดภัยทางอาหารและคุณภาพภายในระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร

๒.๑) การเพิ่มอัตราการจัดจำหน่ายพืชผักในระบบการจัดจำหน่ายแบบสมัยใหม่ (Modern market chains) ให้มากขึ้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากเกษตรกรยังขาดความรู้และทักษะในการผลิตพืชผักให้ได้คุณภาพมาตรฐาน

๒.๒) ต้นทุนการผลิตพืชผักที่ส่งขายในระบบตลาดแบบดั้งเดิม (Traditional market chains) ต่ำกว่าการผลิตเพื่อจัดจำหน่ายแบบสมัยใหม่ (Modern market chains) ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตให้ดีขึ้น

๒.๓) ผู้บริโภคยังไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักกับสินค้าที่มีคุณภาพและมีความปลอดภัย

๓) ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงด้านความปลอดภัยทางอาหารและคุณภาพภายในระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร

๓.๑) ส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่ม เพื่อลดต้นทุนการผลิต และฝึกปฏิบัติตามหลัก GAP ร่วมกัน รวมถึงลดความเสี่ยงจากราคาผลผลิตที่ผันผวน และเพิ่มอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง

๓.๒) กำหนดนโยบายที่สนับสนุนการผลิตพืชผักอินทรีย์ เช่น ภาครัฐควรจัดรับรองมาตรฐาน GAP หรือ Organic Thailand

๓.๓) พัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับของแหล่งผลิตพืชผลทางการเกษตร เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค

๓.๒.๓. วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ ผู้เข้าร่วมโครงการฯ จัดแบ่งกลุ่มย่อยอภิปราย ผ่านการนำเสนอข้อมูล เพื่อระดมความคิดและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน โดยผู้แทนกลุ่มย่อยได้นำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการห่วงโซ่อุปทานอาหารที่ไม่เป็นทางการ ดังนี้

ประเด็น	ประเด็นปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ด้านเศรษฐกิจ	<ol style="list-style-type: none"> ขาดสุขอนามัยที่ดี ขาดความเชื่อมั่นในด้านคุณภาพ ต้นทุนการผลิตสูง พ่อค้าคนกลางให้ราคาต่ำ ความต้องการของผู้บริโภคมีความหลากหลายมากขึ้น ขาดแคลนแรงงาน 	<ol style="list-style-type: none"> อบรมเพิ่มขีดความสามารถให้กับผู้ผลิต อบรมด้านมาตรฐานสุขอนามัยที่ดีให้กับผู้ผลิตและผู้จำหน่ายสินค้า สนับสนุนให้ผู้ผลิตรวมกลุ่มกันขายสินค้าเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง สนับสนุนผู้ผลิตในระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารที่ไม่เป็นทางการ เช่น พ่อค้าหาบเร่
ด้านสภาพแวดล้อมและลักษณะภูมิประเทศ	<ol style="list-style-type: none"> ความสะอาดของน้ำที่ใช้ ระบบชลประทานไม่เพียงพอ โครงสร้างพื้นฐาน เช่น ถนน หนทางยังไม่สะดวก การเข้าถึงตลาด ระบบขนส่ง 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาแหล่งน้ำที่สะอาดและมีปริมาณเพียงพอ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบขนส่งให้สะดวก รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมการปลูกและบริโภคพืชท้องถิ่น

ประเด็น	ประเด็นปัญหา	ข้อเสนอแนะ
ด้านสังคม และวัฒนธรรม	๑. พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีความหลากหลาย ๒. การจัดการกับระบบนิเวศของระบบห่วงโซ่อาหารอย่างไม่เป็นทางการ	๑. ส่งเสริมการเป็นเจ้าของ (Ownership) และทัศนคติที่ดีต่อระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ ๒. ส่งเสริมระบบนิเวศเกษตรอินทรีย์
ด้านนโยบาย	๑. นโยบายของรัฐบาล และกฎ ระเบียบ ต่างๆ ๒. การผูกขาดทางการค้า	๑. รัฐบาลควรออกกฎหมายที่สนับสนุนระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารอย่างไม่เป็นทางการ ๒. ลักษณะการผูกขาดทางการค้าของภาคเอกชนควรถูกเปลี่ยนแปลง

๓.๓ ประโยชน์ที่ได้รับต่อตนเอง

๓.๓.๑ ได้รับการเพิ่มพูนความรู้และทักษะ เกี่ยวกับระบบห่วงโซ่อุปทานอาหาร ในประเด็นการผลิต การจัดจำหน่าย ที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการผลิตตลอดห่วงโซ่อุปทาน

๓.๓.๒ การเสริมสร้างเครือข่าย ความรู้ และความสัมพันธ์กับผู้อื่นในสาขาที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเป็นโอกาสในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และความรู้ที่มีประโยชน์ในอนาคต

๓.๓.๓ ได้ทราบถึงรายละเอียดทางวิชาการที่เป็นโอกาสในการได้เรียนรู้ข้อมูล ที่ไม่สามารถเรียนรู้จากหนังสือหรือคอร์สการเรียนแบบปกติได้ ทำให้เราสามารถกล้าแลกเปลี่ยนที่จะเรียนรู้และซักถามในประเด็นที่สนใจได้

๓.๓.๔ การสร้างโอกาสพัฒนางาน ที่ได้ทราบแนวทางการตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอาหาร และคุณภาพ ที่ส่งผลต่อผู้บริโภคในระบบห่วงโซ่อุปทานอาหารที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร นอกจากนี้ยังเป็นโอกาสในการเติบโตในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

๓.๓.๕ การสร้างพลังบวก ความมั่นใจ และความสามารถของตนเอง และยังช่วยในการสร้างความรู้สึกร่วมกันความสำเร็จการมีส่วนร่วมในกิจกรรม

๓.๔ ประโยชน์ที่ได้รับต่อหน่วยงาน

๓.๔.๑ มีโอกาสเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับ ระบบห่วงโซ่อาหาร ในสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพและความปลอดภัยของอาหาร รวมถึงกระบวนการผลิตในกระบวนการส่งเสริมการเกษตรของหน่วยงานได้

๓.๔.๒ แนวทางการพัฒนาปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สังคม และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการตัดสินใจ และวางแผนแนวทางการส่งเสริมการเกษตร

๓.๔.๓ การสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายความร่วมมือด้านการเกษตรระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรและหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐสมาชิกอาเซียน รวมถึงการสร้างช่องทางธุรกิจส่งออกสินค้าเกษตรระหว่างเกษตรกรของไทยและสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นการส่งเสริมความยั่งยืนในภาคการเกษตรต่อไป

ส่วนที่ ๔ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๔.๑ ปัญหา/อุปสรรค

๔.๑.๑ หน่วยงานอาจยังมีข้อจำกัดในการจัดสรรงบประมาณ ต่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในภาคการเกษตร

๔.๑.๒ การรวบรวมข้อมูลและทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงกระบวนการพัฒนาด้านต่าง ๆ อาจยังเป็นภาระทางการดำเนินงานและการบริหารจัดการของหน่วยงาน

๔.๑.๓ การดำเนินการในสภาพฉุกเฉิน (เช่น พายุฝนฟ้าคะนอง วาตภัย อุทกภัย ความแห้งแล้ง) อาจทำให้การบริหารจัดการระบบอาหารในภาคการเกษตรยังมีความยากลำบาก

๔.๒ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

การเรียนรู้ การรับมือ และการแก้ไขกับอุปสรรคต่าง ๆ ควรมีการวางแผนและบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน บุคลากร และผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีทักษะทางวิชาการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนา/วิธีการ/แนวทางขับเคลื่อนงานที่เหมาะสมสำหรับสถานการณ์ของแต่ละหน่วยงาน ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้สามารถส่งผลที่ดีต่อเกษตรกรได้ชัดเจนขึ้น

ส่วนที่ ๕ จะนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานอย่างไรบ้าง

๕.๑ การส่งเสริมพัฒนาเกษตรกร ให้เป็นผู้ประกอบการด้านการเกษตร โดยส่งเสริมการผลิต แปรรูป และจัดจำหน่าย ด้วยการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมเข้ามาพัฒนาให้มีความเท่าทันสถานการณ์ปัจจุบัน มีการใช้สื่อ Social Media ในการประกอบธุรกิจ เพื่อการเข้าถึงของผู้บริโภค และเพิ่มโอกาสการขยายช่องทางจัดจำหน่าย ไปสู่ระดับสากล

๕.๒ การวางแผนพัฒนาต่อยอดด้านคุณภาพและความปลอดภัยด้านอาหาร การสร้างความมั่นคงด้านอาหารกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศปัจจุบัน ให้สามารถดำเนินกิจการและปรับตัวต่อสถานการณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๓ การให้ความสำคัญในการตระหนักถึงความปลอดภัยด้านอาหารและคุณภาพ ที่ส่งผลต่อผู้บริโภค รวมถึงการนำวัสดุเหลือใช้มาบริหารจัดการให้เกิดมูลค่าทางสินค้าเกษตร เพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

ส่วนที่ ๖ ความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ลงชื่อ.....
ตำแหน่ง.....
ลงวันที่.....

(นางปัญญนุช วงศรวรรกุล)
ผู้อำนวยการกองพัฒนาเกษตรกร

08 มี.ค. 2567

ผู้ประสานงาน
ชื่อ-นามสกุล นางสาวขวัญใจ เส็งเอี่ยม